ВСТУП ДО ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА
3 семестр (денна та заочна форми навчання)

Загальна кількість годин: 90 (денна та заочна форма навчання)
Лектор: проф. Ребрій О.В.
Вид дисципліни: за вибором
Кількість кредитів: 3 (денна та заочна форма навчання)
Попередні умови для вивчення: немає
Мета: створення теоретичної бази, необхідної для успішного формування та подальшого розвитку навичок перекладацької діяльності, підготовки до самостійної розробки окремих питань теорії та практики перекладу та ведення науково-дослідницької роботи.
Основні завдання вивчення дисципліни:
– *формування наступних загальних компетентностей:*
ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.
ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
ЗК6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК8. Здатність працювати в команді та автономно.
ЗК9. Здатність спілкуватися іноземними мовами (англійською та другою іноземною мовою на вибір: німецькою/французькою/іспанською/італійською/ китайською тощо).
ЗК10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.
ЗК14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.
ЗК16. Здатність розуміти сутність і соціальну значущість своєї майбутньої професії, виявляти до неї стійкий інтерес.

– формування наступних фахових компетентностей:
ФК1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
ФК5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.
ФК6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати англійську мову та другу іноземну мову на вибір (німецьку/французьку/іспанську/італійську/ китайську тощо) в усній та письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
ФК7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних та літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).
ФК8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
ФК10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та перекладознавчий аналіз англомовних та німецькомовних / франкомовних / іспаномовних / італомовних/китайськомовних текстів різних стилів і жанрів.
ФК13. Здатність ефективно формувати свою комунікативну стратегію та передбачати можливий розвиток подій у ситуаціях міжкультурного спілкування, користуватися різноманітними тактичними прийомами комунікації з урахуванням міжкультурної компетентності – знань звичаїв, традицій іншої культури, що забезпечує успішне спілкування між комунікантами і досягнення запланованого прагматичного ефекту.
ФК15. Здатність використовувати цифрові технології в освітньому процесі та перекладацькій діяльності.

Зміст: Історія перекладу. Формування сучасної теорії перекладу: загальна історія перекладу, переклад в античному світі, європейські школи перекладу, дві тенденції перекладу (переклад за змістом та буквалістський), дискусія про можливість адекватного перекладу (виникнення, суть, сучасне трактування). Загальні питання перекладознавства: міждисциплінарний підхід до вивчення перекладу, предмет, методи та завдання загальної теорії перекладу, часткові та спеціальні теорії перекладу, термінологічне визначення перекладу (переклад як вид діяльності та як результат цієї діяльності), класифікація видів перекладацької діяльності (жанрово-стилістична психолінгвістична), переклад як вид комунікативної діяльності, об'єктивні та суб'єктивні (прагматичні) труднощі перекладу, проблема одиниці перекладу (системний та комунікативний підхід). Лінгвістичні аспекти теорії перекладу: функції мови, двосторонність мовного знаку (план змісту та план вираження), мова як кодова система, особливості мови як кодової системи, поняття норми (мовної та перекладацької). Теоретичні моделі перекладу: історія моделювання

перекладацької діяльності, денотативна теорія перекладу, трансформаційна теорія перекладу, семантична теорія перекладу, теорія рівнів еквівалентності. Прагматичні аспекти перекладацької діяльності: суб'єктивні фактори, що впливають на хід та результат перекладацького процесу, адекватність та еквівалентність перекладу.

Програмні результати навчання:

ПРН1. Використовувати українську та іноземні мови в усному та письмовому професійному спілкуванні, а також для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН2. Здійснювати пошук і використання інформації, необхідної для ефективного виконання професійних завдань, професійного і особистісного розвитку: добирати інформацію з різних джерел, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати, презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН4. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.

ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв’язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 10. Знати норми літературної англійської, української та другої іноземної мови, що вивчається, та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН 13. Аналізувати й інтерпретувати літературні твори, визначати їхню специфіку та місце в літературному процесі.

ПРН 14. Використовувати англійську та другу іноземну мову, що вивчається, в усній та письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв’язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та перекладознавчий аналіз англомовних / німецькомовних/ франкомовних / іспаномовних/ італомовних/ китайськомовних текстів різних стилів і жанрів.

ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення, пов’язані з англійською мовою та другою іноземною мовою, й використовувати їх для розв’язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ПРН 18. Мати навички розв’язання складних проблем у професійній діяльності в галузі германської філології та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

ПРН 19. Використовувати іноземну мову для організації ефективної мовної, міжмовної та міжкультурної комунікації на особистому та професійному рівнях.

ПРН20. Адаптуватися до змін в соціально-економічній ситуації та на ринку праці.

Структура: Денна форма навчання: лекції – 32, самостійна робота – 58; заочна форма навчання: лекції – 10, самостійна робота – 80.
Форма організації контролю: залік
Мова викладання: українська
Навчально-методичне забезпечення:

1. Енциклопедія перекладознавства : у 4 т. Т. 1 : пер. з англ.За ред.: Іва Ґамбіера та Люка ван Дорслара ; за заг. ред.: О. А. Кальниченка та Л. М. Черноватого. Вінниця : Нова Книга, 2020. 560 с.
2. Енциклопедія перекладознавства : у 4 т. Т. 3 : за ред.: Іва Ґамбіера та Люка ван Дорслара ; за заг. ред.: О. А. Кальниченка та Л. М. Черноватого. Вінниця : Нова Книга, 2021. 312 с.
3. Енциклопедія перекладознавства. За ред. О.А.Кальниченка та Л.М.Черноватого. Том 2. Вінниця : Нова книга, 2020. 276 с.
4. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу. Київ : Юніверс, 2003. 275 с.
5. Корунець І. В. Теорія та практика перекладу (аспектний переклад) : підручник / за ред. О. І. Тереха. Вінниця : Нова книга, 2000. 446 с.
6. Ребрій О. В. Вступ до перекладознавства : конспект лекцій. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. 116 с.
7. Ребрій О. В. Сучасні концепції творчості у перекладі : монографія. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012. 376 с.